



Een gerechtsvertaler of -tolk vinden

Wanneer u moet begrijpen wat er wordt gezegd in een in een andere lidstaat gehouden hoorzitting en/of u zelf daar begrepen moet worden, of wanneer u een juridische vertaling nodig heeft van een contract of een ander juridisch document, heeft u wellicht behoefte aan een tolk of een juridisch vertaler.

Inleiding

De toename van mobiliteit en migratie binnen de Europese Unie betekent dat er een evenredige toename is van allerhande betrekkingen (commercieel, juridisch, academisch, persoonlijk en anderszins) tussen burgers met verschillende nationaliteiten, culturen en talen. Dit leidt vervolgens tot een groot aantal situaties waarin er moet worden vertaald of getolkt. Omdat in veel van deze situaties de goedkeuring of getuigenis van de autoriteiten nodig is (veelal door rechtbanken of andere juridische instellingen), wordt er vaak gevraagd om officiële vertalingen van documenten die oorspronkelijk in een andere taal zijn opgesteld.

Het doel van een officiële (beëdigde of gelegaliseerde) vertaling kan zijn om feiten in een juridische of administratieve procedure /rechtszaak voor echt te verklaren, rechtsfeiten die hun oorsprong in een ander land vinden, te laten erkennen en de bronwetgeving toe te passen op buitenlandse burgers (internationaal privaatrecht).

Officiële vertalingen worden in de verschillende lidstaten van de Europese Unie op zeer uiteenlopende wijzen geregeld, vanuit zeer uiteenlopende beroepskaders, verschillende praktijken en een verschillende systematiek. Zo is in het Verenigd Koninkrijk en Ierland, landen met een common lawstelsel, het beroep niet gereguleerd, terwijl in andere landen, zoals Spanje en Griekenland, het beroep van beëdigd vertaler beschermd is (toegangseisen) en de uitoefening ervan onderhevig is aan verschillende voorwaarden betreffende statuten, betaling en certificering.

Wat is een juridisch vertaler?

Een vertaler produceert een schriftelijk document door een tekst te vertalen vanuit de ene in de andere taal. Een **juridisch vertaler** moet de fundamentele concepten en termen beheersen van het recht, maar ook van het gebied waarop het wordt toegepast. Juridische vertaling is cruciaal voor meertalige communicatie doordat zij natuurlijke personen, bedrijven, juridische en overheidsinstanties in staat stelt onderling te communiceren ongeacht verschillende talen, culturen en landsgrenzen. Voor een juridische vertaling is kennis nodig van specialistische terminologie en van de taaltechnische conventies in de bijbehorende documenten. Een juridisch vertaler die deel uitmaakt van het juridische team en toegang heeft tot juridisch deskundigen, stelt u in staat alle ins en outs van een specifieke zaak te overzien, inclusief de benodigde juridische terminologie. Doordat hij/zij het rechtsstelsel en de betreffende juridische processen begrijpt, kan de juridisch vertaler u bijstaan bij uw juridische handelingen.

Wanneer u op zoek bent naar een juridisch vertaler zult u veel belang hechten aan beroepsnormen op het gebied van linguïstische bekwaamheid, vertaalvaardigheid, en aan kennis van systemen, processen, terminologie en linguïstische conventies in specifieke situaties.

Wat is een juridisch tolk?

Een tolk levert een mondelinge taaldienst: hij of zij tolkt tussen twee talen en kan dat simultaan (fluisterend of via apparatuur) doen of consecutief (waarbij de spreker(s) en de tolk elkaar afwisselen). **Juridische tolken zijn specialisten die voornamelijk met advocaten werken in het kader van juridische procedures zoals rechtszaken, getuigenverklaringen, hoorzittingen, mediationprocedures, arbitragezaken, gesprekken met cliënten etc. Deze deskundigen helpen u met andere partijen te communiceren wanneer u te maken heeft met grensoverschrijdende procedures.**

Gerechtsvertaler/tolk

Gerechtsvertalers/tolken zijn bevoegd om officiële documenten (huwelijksakten, opleidingscertificaten, universiteitsdiploma's, bij de rechtbank ingediende stukken, rechterlijke uitspraken etc.) te vertalen, maar ook om te tolken in rechtszaken (bv. wanneer partijen of getuigen getuigenissen afleggen), op politiebureaus (tijdens ondervragingen, na een arrestatie) en voor overheidsinstanties

(zoals tijdens douanecontroles). Officiële gerechtsvertalers/tolken mogen een officieel stempel op hun vertalingen zetten om deze te waarmerken.

Gerechtsvertalers/tolken behoren normaal gesproken een academische opleiding te hebben gevolgd in hun werktaal/talen en verscheidene tolk- en vertaalvaardigheden te hebben opgedaan, al variëren de vereisten van lidstaat tot lidstaat.

De meeste EU-lidstaten hebben een systeem om gerechtsvertalers/tolken te selecteren en benoemen. Het is gebruikelijk dat een beëdigd vertaler ook mag werken als gerechtstolk. In verschillende landen worden verschillende aanduidingen gebruikt voor gerechtsvertalers/tolken.

Hoe kan ik een vertaler/tolk vinden?

Het is momenteel mogelijk een juridisch vertaler of tolk te vinden met behulp van nationale databases met vertalers en/of tolken. Niet alle lidstaten beschikken echter over dergelijke databases. In enkele gevallen hebben de websites van ministeries van Justitie of die van hogere regionale rechtbanken links naar officiële of semiofficiële registers van gekwalificeerde vertalers/tolken.

Wat strafzaken betreft, moesten de lidstaten op grond van [Richtlijn 2010/64/EU](#) uiterlijk op 27 oktober 2013 zo'n register hebben ingesteld, de datum waarop de richtlijn in nationaal recht moet zijn omgezet. Overeenkomstig deze richtlijn moeten de lidstaten een procedure of mechanisme instellen om vast te stellen of verdachten of beschuldigten een tolk of vertaler nodig hebben, en het is aan de lidstaten om verdachten of beschuldigten onverwijld een tolk of vertaler ter beschikking te stellen. Documenten die essentieel zijn om de uitoefening van het recht op verweer te waarborgen, moeten worden vertaald en in uitzonderlijke gevallen kan een mondelinge vertaling of een mondeling samenvatting van deze essentiële documenten worden geboden, op voorwaarde dat de eerlijkheid van het proces niet in gevaar komt. De lidstaten moeten ongeacht de uitkomst van de procedure de kosten voor tolk- en vertaaldiensten op zich nemen.

Voor meer gedetailleerde informatie over bijvoorbeeld:

- de organisatie die de betreffende nationale database beheert,
- de geldende regels voor het inzetten van vertalers en tolken,
- geografische gebieden bestreken door vertalers en tolken,
- opleidings- en kwalificatie-eisen aan vertalers en tolken,
- kosten,
- verzekeringsregelingen en de aanwezigheid van klachtenprocedures,

[klikt u op de vlaggetjes rechts.](#)

Deze pagina wordt beheerd door de Europese Commissie. De informatie op deze pagina geeft niet noodzakelijk het officiële standpunt van de Europese Commissie weer. De Commissie aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens waarnaar in dit document wordt verwezen. Gelieve de juridische mededeling te raadplegen voor de auteursrechtelijke regeling voor Europese pagina's.

Laatste update: 24/01/2019